

HİTİTLER

- Hititler, Anadolu'da ve Suriye'de M.Ö. 2000 ve 1200 yılları arasında etkin olmuş, antik bir topluluktur.
- Hititler, Anadolu'nun yerli halkıyla kaynaşp Hitit Devleti'ni kurmuşlardır.
- Hitit Devletinin kurucusu Labama'dır,
- Hitit tarihi üç bölümde incelenir.
 - Eski Hitit Krallık Dönemi
 - Yeni Hitit İmparatorluk Dönemi
 - Geç Hitit Şehir Devletleri Dönemi
- Başkent; çorum sınırları içinde yer alan Hattuşaş (Boğazköy).
- Hattuşaş'taki Hitit kalıntıları, Unesco Dünya Mirası Listesinde yer alır.
- Anadolu'ya küçük gruplar halinde Kafkaslardan gelmişlerdir.
- Hattuşili tarafında kurulmuştur.
- Anadoludaki siyasi birliği sağlayan ilk merkezi devlettir.
- Merkeziyetçi ve meşruti bir yönetim vardır.
- Krallar başkomutan, başrahip ve başyargıç yetkilerine sahiptir.
- krallık, veraset yoluyla aktarılmaktadır. Ancak kral, yerine kimin geçeceğini yani veliahdını hayattayken belirlemektedir.
- Kraldan sonra en yetkili kişi Tavananna adlı Kraliçedir.
- Tavananna dini törenlerde başkanlık yapar, elçi kabul eder ve kral savaşa gittiğinde ülkeyi yönetirdi.
- Kralın buyruklarına karşı gelmek büyük suçtur, karşılığı ölüm cezasıdır.
- İlk dönemlerde kralın yetkileri soylulardan oluşan Pankuş meclisi ile sınırlanmıştır.
- Tarihte bilinen ilk meclis "Pankuş Meclisi"dir.
- Sınırları içinde çeşitli milletleri barındırmışlardır.
- Mezopotamya – Anadolu ticaret yolları üzerinde hakimiyet kurmuşlardır.
- Asurlu tüccarlardan Asur çivi yazısını almışlar, böylece Anadolu'da tarih çağlarını başlatmışlardır.
- Tanrılara hesap vermek için yazdıkları Anal adındaki kral yıllıkları ile ilk tarih yazıcılığını başlatmışlardır.
- Aile ve ceza hukukunu düzenleyen kanunlar yapmışlardır.
- Medeni hukukun temellerini atmışlardır.
- Resmi nikah geleneğini başlatmışlardır.
- Tarım ve hayvancılığın öne çıktığı bir toplumdur. Bu nedenle verimli topraklara sahip olma gibi devamlı bir amaçları olmuştur.
- Tanrı inançları doğa temellidir.
- Savaş arabaları bir Hitit icadı olmasa da bunu çok iyi kullanmışlardır.
- Hititlere ait ilk kalıntılar Kültepe'de bulunmuştur.
- Hitit toplum yapısı soylular, tüccarlar, zanaatkarlar, köylüler gibi çeşitli tabakalardan oluşmuştur.

- Sosyal tabakanın en alt kısmında ise alınıp satılabilen ve veraset yoluyla başkasına geçebilen köleler vardı.
- Kayseri yakınlarındaki Kultepe ve Aksaray yakınlarındaki Acemhöyük'te bulunan saray yapıları Hitit anıtsal mimarilere örnektir.
- Hititler Kent mimarisinde ilerlemişlerdir. Hattuşaş buna iyi bir örnektir. Surlar, saraylar, tapınaklar, havuzlar, tahıl siloları gibi pek çok yapıya sahip olan şehir, ayrıca "Sfensli Kapı" ve "Aslanlı Kapı" gibi kapılarıyla da ünlüdür.
- Hititlerde küçük feodal yönetimler devlete her yıl belli bir miktar vergi ödemek ve savaş zamanı asker, at ve savaş arabası vermek zorundaydılar.
- Dini hoşgörü ağırlıktadır.
- Hititler bin Tanrılı ülke adıyla da anılırlar.
- Tanrıların kendi arasında hiyerarşi vardır.
- Hititler kuruluşundan itibaren Fırtına Tanrısı olan "Teşup"a tapmışlardır.
- Krallar gücünü Tanrıdan almaktadır.
- Krallar ülkeyi Tanrı adına yönetirlerdi.
- Hititler kayaları düzleştirerek, Tanrı kabartmaları yapmışlardır.
- İvriz ve Yazılıkaya Kabartmaları Hititlere aittir..
- Dini konularda "Luvca" kullanmışlardır.
- Saray arşivi ve imparatorluk yazışmalarında "asur / akadca" yazısı kullanmışlardır.
- Kayalardaki kabartma ve yazıtlar için de "hiyeroglif" adı verilen "kabartma yazı" kullanmışlardır.
- Mittani imparatorluğu ile yapılan yazışmalarda ise "Hurice" yazı dilini kullanmışlardır.
- Edebi metinleri diğer Mezopotamya medeniyetleri gibi dinsel niteliktedir.
- Boğazköy'de bugüne kadar yapılan arkeolojik kazılarda yaklaşık 25 bine yakın çivi yazılı tablet bulunmuştur.
- Mısırlılar ile Suriye yüzünden 16 yıl savaşmışlardır.
- Tarihteki ilk yazılı antlaşma "Kadeş Antlaşması" Hititler ile Mısırlılar arasında yapılmıştır. M.Ö.1274
- Kadeş antlaşması Akadca olarak, çivi yazısı ile gümüş plakalara kazınmıştır..
- Bu dönemin iki büyük gücü vardır; Hititler ve Mısır.
- **Hititlerde ölü gömme geleneği ise iki şekildedir.**
- **Kremasyon olarak adlandırılan ilk şekilde, ölen kişinin ceseti yakılır ve külleri "urne" olarak adlandırılan çömleklerin içine konularak toprağa gömülür.**
- **İnhumasyon denilen ikinci gömme biçiminde ise, ölüler "pithos" denilen büyük bir taş küpün içine yerleştirilerek toprağa gömülür.**
- **Hititlerin yıkılışını sebepleri arasında**
 - Anadoludaki huzursuzluklar,
 - Ülkede kıtlığın baş göstermesi,
 - Halkın krala olan inancını yitirmesi,
 - Aristokrasideki çatışmalar,
 - Bölgenin savaşların etkisiyle yıpranması,
 - Ve özellikle "Frig" saldırıları .. vb sebepler gösterilir.